

Socialudvalget

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde onsdag den 13. september 2006

8. Indstilling vedr. sager omfattet af kompensation fra staten (DUT-sager) (Bilag)

SUD 359/2006 J.nr. 359/2006

INDSTILLING OG BESLUTNING

Socialforvaltningen indstiller,

At Socialudvalget godkender, at vedlagte høringsvar vedr. DUT-sager 2005/2006 fremsendes til Økonomiforvaltningen

At Socialudvalget tager nedenstående orientering til efterretning

Socialudvalget s beslutning i mødet den 13. september 2006

Indstillingen blev tiltrådt.

RESUME

Økonomiforvaltningen har sendt i alt 6 DUT-sager (alle over 2 mill. kr.) til høring hos Socialudvalget. Socialudvalgets høringsvar foreslås at være følgende:

- Socialudvalget tager et generelt forbehold i forhold til sager, hvor DUT-kompensationen ligger under 2 mill. kr. (og som udvalget derfor ikke har fået i høring jf. gældende retningslinjer for DUT-høring internt i Københavns Kommune).
- Socialudvalget anser fortsat den økonomiske kompensation for 2009 ift. LCP 29 Anbringelsesreformen (efterregulering 2009) for at være utilstrækkelig ift. de faktisk forventede udgifter som følge af lovændringen. Konsekvensen heraf vil være et behov for at reducere aktiviteter omfattet af anbringelsesreformen med 34,3 mill. kr. eller alternativt at Socialforvaltningen tilføres et beløb i samme størrelsesorden, hvis det nuværende aktivitets- og serviceniveau ønskes opretholdt.
- Socialudvalget har ingen bemærkninger til de øvrige fem konkrete sager over 2 mill. kr.

Socialudvalget

DAGSORDEN

for ordinært møde onsdag den 13. september 2006

8. Indstilling vedr. sager omfattet af kompensation fra staten (DUT-sager) (Bilag)

SUD 359/2006 J.nr. 359/2006

INDSTILLING

Socialforvaltningen indstiller,

At Socialudvalget godkender, at vedlagte høringssvar vedr. DUT-sager 2005/2006 fremsendes til Økonomiforvaltningen

At Socialudvalget tager nedenstående orientering til efterretning

RESUME

Økonomiforvaltningen har sendt i alt 6 DUT-sager (alle over 2 mill. kr.) til høring hos Socialudvalget. Socialudvalgets høringssvar foreslås at være følgende:

- Socialudvalget tager et generelt forbehold i forhold til sager, hvor DUT-kompensationen ligger under 2 mill. kr. (og som udvalget derfor ikke har fået i høring jf. gældende retningslinjer for DUT-høring internt i Københavns Kommune).
- Socialudvalget anser fortsat den økonomiske kompensation for 2009 ift. LCP 29 Anbringelsesreformen (efterregulering 2009) for at være utilstrækkelig ift. de faktisk forventede udgifter som følge af lovændringen. Konsekvensen heraf vil være et behov for at reducere aktiviteter omfattet af anbringelsesreformen med 34,3 mill. kr. eller alternativt at Socialforvaltningen tilføres et beløb i samme størrelsesorden, hvis det nuværende aktivitets- og serviceniveau ønskes opretholdt.
- Socialudvalget har ingen bemærkninger til de øvrige fem konkrete sager over 2 mill. kr.

SAGSBESKRIVELSE

1. Generelt vedr. Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT)

"Det Udvidede Totalbalanceprincip" - i daglig tale kaldet "DUT" - indebærer, at staten kompenserer kommunerne for de kommunale merudgifter ved ny lovgivning.

Dette sker ved, at det samlede statstilskud til kommuner eller amtskommuner stiger, hvis en specifik lovgivning pålægger kommuner eller amter nye opgaver eller nye forpligtelser, der vurderes samlet at indebære en merudgift. Hvis kommunernes opgaver og forpligtelser omvendt reduceres, sker der tilsvarende en reduktion af statstilskuddet. Den samlede årlige regulering af statstilskuddet via Det Udvidede Totalbalanceprincip er således summen af de økonomiske konsekvenser for alle de love, der er blevet vedtaget i løbet af et folketingsår.

De økonomiske konsekvenser af en specifik lovændring beskrives af staten (dvs. det respektive fagministerium) i et "DUT-notat", der sendes til høring hos Kommunernes Landsforening (KL) og Amtsrådsforeningen (ARF). Processen starter normalt i september måned, hvor de respektive høringsparter modtager de første lovforslag til høring. Herefter vil ofte følge en længere forhandlingsproces, før de sidste sager "lukkes" i juni i evt. trepartsforhandlinger mellem staten, KL og ARF.

Til og med juni 2005 har Københavns Kommune været selvstændig høringspart, men som følge af Københavns Kommunens indmeldelse i KL varetager KL nu Københavns Kommunes interesser. Dette har medført en administrativ ændring i høringsprocessen, således at Københavns Kommune nu kun høres løbende i sager, der må forventes at have en særlig betydning for Københavns Kommune.

I forlængelse heraf har Borgerrepræsentationen besluttet, at kun sager med en økonomisk kompensation til Københavns Kommune på over 2 mill. kr. skal til høring i de respektive udvalg. I alle sager under 2 mill. kr. ydes kun en kompensation til udvalgene, der modsvarer hvad Københavns Kommune har modtaget, jf. hvad der er opnået enighed om i forbindelse med trepartsforhandlingerne. Dette uanset om det pågældende udvalg mener, at de faktiske udgifter afviger fra den givne kompensation.

Hvert år er der en række sager, hvor Socialforvaltningen ikke mener at være kompenseret tilstrækkeligt i forhold til omfanget af den opgave, som skal løftes. Der kan være 3 årsager hertil:

1. Staten har generelt underkompenseret kommunerne. Det kan eksempelvis skyldes, at staten har forudsat et lavere aktivitetsniveau end det faktiske ved beregningen af kompensationen.
2. Københavns Kommune er underkompenseret som følge af særlige forhold i København.

Københavns Kommune modtager en andel af den samlede kompensation svarende til kommunens beskatningsgrundlag set i forhold til hele landets beskatningsgrundlag. På en række områder har kommunen enten færre eller flere udgifter end andelen af beskatningsgrundlaget tilsiger. Eksempelvis udgør andelen af kontanthjælpsmodtagere i Københavns Kommune ca. 16 pct., mens Københavns Kommune kompenseres med 9,7 pct. Også på stofmisbrugs- og psykisk syge området er Københavns Kommunes andel af brugere/modtagere væsentligt højere end de 9,7 pct.

3. En tredje årsag til at Københavns Kommune kan være underkompenseret er, at der politisk er vedtaget højere serviceniveau end det lovfastsatte minimum. Dvs. at den pågældende ydelse eller foranstaltning enten gives til en bredere målgruppe, eller har en højere enhedspris, end det lovmæssige minimum, der er forudsat i beregningerne i DUT-notatet. I disse tilfælde modtager forvaltningerne ikke en ekstra kompensation fra Økonomiforvaltningen til finansiering af forskellen mellem den af staten ydede kompensation og de faktiske merudgifter.

Socialforvaltningen gjorde i sidste års høringsvar opmærksom på at det gældende service- og prisniveau er et vilkår for Socialudvalget vedtaget i forbindelse med budgetterne og at DUT-kompensationen derfor bør følge de faktiske udgifter – herunder dokumenterede forskelle i enhedsomkostningerne i forhold til resten af landet.

2. DUT-sager på over 2 mill. kr. hvor der ikke er opnået enighed med Økonomiforvaltningen.

LCP-nr. 29 Lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Anbringelsesreform)

Sagens indhold

Anbringelsesreformen er en ændring af det samlede lovgrundlag på området for børnefamilier med særlige behov og handicappede børn. Reformens formål er at forbedre indsatsen over denne målgruppe gennem en lang række indsatser. Reformen skal give en mere målrettet indsat, en bedre udnyttelse af ressourcerne, en større kvalitet i indsatsen og betyde færre brudte anbringelsesforløb,

De centrale temaer i anbringelsesreformen er:

- Bedre inddragelse af familien
- Tidligere indsats
- Systematisk sagsbehandling
- Kvalitet i anbringelsen og i efterværnet
- Børns retssikkerhed

Anbringelsesreformen er ikke en ny lovgivning. Der tale om en efterregulerings sag i forhold til den oprindelige DUT-kompensation fra 2004/2005.

Sagens økonomi

Socialforvaltningens har opgjort de samlede merudgifter ifm. anbringelsesreformen til 31,3 mill. kr. (2005-pl) i 2009.

Økonomiforvaltningen har anbefalet en kompensation til Socialforvaltningen svarende til DUT-kompensationen fra Staten, der viser et forventet fald i udgifterne på 3,0 mill. kr. (2005-pl) i 2009, i forhold til udgangspunktet i 2006. Borgerrepræsentationen har godkendt Økonomiforvaltningens indstilling den 3. november 2005 (BR 568/05).

Den meget markante forskel i udgiftsvurderingen har flere årsager og har betydning for såvel ydelsesudgifter og administration i form af øgede sagsbehandlingskrav.

En primær kilde til afvigelsen mellem Socialforvaltningens opgørelse og Økonomiforvaltningens anbefaling er at finde i forhold til indførelsen af netværksplejefamilier.

Socialforvaltningen har beregnet den faktiske besparelse ved netværksplejefamilier til 4,3 mill. kr. (2005-pl), mens Københavns Kommunes andel af DUT-kompensationen svarer til en besparelse på 21,2 mill. kr. (2005-pl) i 2009. I beregningen af de økonomiske konsekvenser har Socialministeriet lagt op til, at netværksfamilier skal have dækket omkostninger til kost og tøj m.v., men at de – i modsætning til plejefamilier – ikke skal modtage plejevederlag. Socialforvaltningen er ikke enig i denne antagelse. Netværksfamilier anvendes allerede i dag i Københavns Kommune, og den

indhentede erfaring viser, at det er nødvendigt at yde plejevederlag for at få det nødvendige antal plejeadsler. Netværksfamilier ydes i dag et plejevederlag på gennemsnitligt 110.000 kr. (2005-pl) årligt pr. barn.

Socialforvaltningen tog i beregningerne udgangspunkt i det faktisk antal plejebørn og den faktiske pris, men Økonomiforvaltningen har kun været indstillet på at give en kompensation, der modsvarer det faktiske antal, ikke den faktiske pris.

For en eventuel implementering af anbringelsesreformen uden kompensation for de faktiske omkostninger, som Økonomiforvaltningen lægger op til, vil betyde, at Socialforvaltningen skal gennemføre besparelser på ydelserne på anbringelsesområdet på 18,8 mill. kr. (2005-pl) i 2009. Dette svarer til 62 helårsanbringelser.^{1[1]}

Dertil kommer ufinansierede meropgaver til administration på 15,5 mill. kr. (2005-pl). Dette er eksempelvis, at kommunen har pligt til at vurdere om der skal laves undersøgelse i forhold til eventuelle søskende og øgede krav til udarbejdelsen af handleplaner.

I forhold til ovenstående skal det nævnes, at der er tale om de væsentligste delelementer i en DUT-beregning af en samlet reform, som omfatter en lang række modsatrettede økonomiske konsekvenser.

Det skal bemærkes, at også KL har været skeptisk over for forudsætningen om, at kommunerne inden for en ganske kort årrække kan anbringe 15 procent af de børn og unge, der i dag anbringes i almindelige plejefamilier, i netværksplejefamilier. Som følge heraf vil dette punkt blive vurderet igen, når der foreligger oplysninger om udbredelsen af anbringelser i netværksplejefamilier for 2006. Hvis den faktiske udbredelse af netværksplejefamilierne ikke er i overensstemmelse med de benyttede forudsætninger, vil det beløb, der flyttes fra kommunernes bloktilskud til staten, blive korrigeret.

I en indstilling forelagt Borgerrepræsentationen den 3. november 2005 (BR 568/05) bemærkede Økonomiforvaltningen, at forvaltningen ikke kompenseres for afvigelser mellem DUT-kompensationen fra staten og udgifter i København, der kan henføres til et politisk prioriteret højere serviceniveau. Finansieringen af et højere serviceniveau bør derfor indgå i en konkret politisk prioritering, frem for at indgå i beregningen af DUT-kompensation.

Som følge af at Borgerrepræsentationen én gang tidligere har behandlet sagen foreslås det, at sagen ikke tages op igen i denne sammenhæng.

3. DUT-sager på over 2 mill. kr. hvor der er opnået enighed med Økonomiforvaltningen

LCP 26 Lov om ændring af lov om social pension og andre love (førtidspensionsreform).

Sagens indhold og økonomi

^{1[1]} Til beregningen er den budgetterede enhedspris på området for børnefamilier med særlige behov som den fremgår i budgetforslaget 2007 benyttet, selvom besparelserne også dækker over handicapområdet. Det skal bemærkes, at enhedsprisen på handicapområdet er højere. Det forudsættes, at kompensationen på -3,0 mill. kr. (2005-pl) fra Økonomiforvaltningen placeres på funktion 5.20.

Sagen omhandler ændring af førtidspensionen, således at den tidligere førtidspension med 4 forskellige trin (højeste, mellemste, almindelig og almindelig forhøjet) afløses af én fælles sats.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen er enig om en kompensation på -2,883 mill. kr.

Udgiften er en efterspørgselsstyret overførsel (lovbunden udgift).

LCP 36 Lov om ændring af lov om individuelle (Nedsættelse af aldersgrænsen fra 23 år til 18 år for, hvornår børn indgår i boligstøtteberegningen som børn).

Sagens indhold og økonomi

Lovforslaget indebærer, at hjemmeboende børn fremover kun kan indgå i boligstøtteberegning som børn, til de fylder 18 år mod hidtil 23 år. Loven medfører et fald i udgifterne til boligstøtte.

Der er i loven medtaget en række overgangsordninger, hvilket medfører at den negative DUT-kompensation er stigende over tid. Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen er enig om en kompensation på -0,204 mill. kr. i 2006 stigende til -3,497 mill. kr. i 2009.

Udgiften er en efterspørgselsstyret overførsel (lovbunden udgift).

LCP 41 Ændring af lov om social service, lov om social pension og andre love (Udvidelse af personkredsen for støtte- og kontaktpersonordningen og lovpligtig revision af ordningen mv.)

Sagens indhold og økonomi

Med lovforslaget ændres servicelovens § 80 således, at støtte/kontaktpersonordningen (SKP-ordningen) ikke alene omfatter sindslidende, men også personer med et stof- og alkoholmisbrug samt personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen er enig om, at udgiften til en udvidelse af SKP-ordningen i Københavns Kommune er væsentlig større end den andel kommunen har modtaget i DUT-kompensation. Socialforvaltningen modtager derfor en kompensation på 14,5 mill. kr. ved fuld implementering af loven, uanset at DUT-kompensationen fra staten kun udgør 6,2 mill. kr.

LCP 185 Ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik (Regeringens integrationshandlingsplan "En ny chance for alle").

Sagens indhold og økonomi

Loven indeholder en række initiativer, hvoraf ét initiativ vil have konsekvenser for Socialforvaltningen. Dette omhandler kontanthjælp for ægtefæller, der ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet. Ændringen i kontanthjælpen vil medføre et øget behov for boligsikring, hvilket hører under Socialforvaltningen.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen er enig om en kompensation på 3 mill. kr.

Udgiften er en efterspørgselsstyret overførsel (lovbunden udgift).

LCP 206 Efterregulering af ændring af produktionsskoleloven (Omlægning af det kommunale bidrag).

Sagens indhold og økonomi

Sagen omhandler et forhøjet grundtilskud og taksttilskud pr. elev betalt af kommunerne.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen er enig om en DUT-kompensation på 7,7 mill. kr. i 2006 samt et ekstra tilskud på 0,4 mill. kr.

I 2007 korrigerer staten DUT-kompensationen ift. antal helårselever for 2006. Herefter vil størrelsen på DUT-kompensationen være varig.

MILJØVURDERING

Sagstypen er ikke omfattet af Socialforvaltningens positivliste over sager, der skal miljøvurderes.

ØKONOMI

Nedenstående viser en oversigt over DUT-kompensationer for 2005/2006 fordelt på rammebelagte og efterspørgselsstyrede områder (lovbundet).

Tabel 1: Kompensation til Socialforvaltningen i 2005/2006 i 1.000 kr.

	2006	2007	2008	2009
Rammebelagt	14.803	18.223	18.237	15.252
Efterspørgselsstyret	1.088	888	-293	-2.644
I alt	15.891	19.111	17.944	12.608

Note: Beløb for 2006 er i 2006 p/l niveau, mens beløb for de øvrige år er i 2007 p/l-niveau.

HØRING

Ingen.

BILAG

Høringssvar til Økonomiforvaltningen vedr. DUT-sager 2005/2006.

Grethe Munk

/

Sven Bjerre
